

3. Werven voor de gewapende strijd

Artikel 205 Sr.

1. Hij die, zonder toestemming van de Koning, iemand voor vreemde krijgsdienst of gewapende strijd werft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Indien de schuldige een van de strafbare feiten, omschreven in het eerste lid, in zijn beroep begaat, kan hij van de uitoefening van dat beroep worden ontzet.
3. Indien de gewapende strijd waarvoor wordt geworven, het plegen van een terroristisch misdrijf inhoudt, wordt de gevangenisstraf, gesteld op het in het eerste lid omschreven feit, met een derde verhoogd.

Bespelen, beïnvloeden, ideologisch rijp maken

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met 'werven' in artikel 205 Sr bedoeld wordt het 'bespelen' en 'beïnvloeden, het ideologisch rijp maken, bewegen of vergelijkbare handelingen'. Daarvan kan sprake zijn wanneer mensen vis-à-vis worden benaderd teneinde hen te overreden deel te nemen aan een gewapende strijdgroep. Te denken valt aan schoolpleinen, clubhuizen en uitgaansgelegenheden. Ook zal het bespelen van personen met behulp van communicatiemiddelen, zoals bijvoorbeeld een internetsite, werven in de zin van dit artikel kunnen opleveren.²⁶

Geen concreet verzoek, maar eenduidig complex van gedragingen

Het delict is voltooid als een handeling die ertoe strekt om iemand tot aansluiting te bewegen, zich heeft geopenbaard. Het hoeft niet te gaan om een concreet verzoek tot het deelnemen aan de gewapende strijd.²⁷

Voor werven is niet noodzakelijkerwijs een concreet verzoek vereist. Werven betreft eerder een *eenduidig complex van gedragingen*, zoals het tonen van films over aanslagen en over een zelfmoordgordel in combinatie met het kracht bijzetten van denkbeelden door intimidatie en lezingen en het met vuurwapens schieten en daarin trainen. Minder eenduidige gedragingen, zoals veel over het betreffende geloof spreken en uitleggen, zijn onvoldoende.²⁸

Geen eenmalige handeling, maar proces

Voor werven valt geen algemene stelregel te geven. Per concreet geval zal moeten worden beoordeeld of de feitelijke handelingen gericht zijn geweest op het werven. Voor werven is meer nodig dan het enkele praten over het geloof, over het al dan niet gerechtvaardigd zijn van een gewapende strijd, dan wel het verheerlijken van een gewapende strijd of van het uitspreken van steun daarvoor. Er dient een zekere stimulering van een persoon tot deelname aan de gewapende strijd te zijn beoogd. In het algemeen zal het daarbij niet gaan om een eenmalige gedraging, doch betreft dit veeleer een proces.²⁹

Het wegnemen van een mogelijk gerezen twijfel over het strijden in Syrië zou kunnen worden opgevat als een handeling met een zeker wervend karakter, maar is als eenmalige handeling niet voldoende.³⁰

²⁶ TK, 2003-2004

²⁷ Gerechtshof Den Haag, 2 oktober 2008

²⁸ Gerechtshof Den Haag, 2 oktober 2008

²⁹ Rechtbank Den Haag, 1 december 2014b

³⁰ Rechtbank Den Haag, 1 december 2014b

Werven van reeds 'geworven' personen

De strafbaarheid van werven ligt in de gedraging van degene die werft, zonder dat op zichzelf van belang is hoe degene die wordt geworven, op dat moment tegenover die strijd staat, en of het werven resultaat heeft of niet.³¹ Ook personen die reeds in zekere mate het idee hadden opgevat om deel te gaan nemen aan de gewelddadige jihad, kunnen worden geworven. In die situatie kan immers ook sprake zijn van het trachten te overreden, dan wel beïnvloeden, ideologisch rijp maken om aan de gewapende strijd deel te gaan nemen.³²

Werving voor rechtstreekse inzet voor de gewapende strijd

Niet alleen deelname aan de eigenlijke gevechtshandelingen maar ook het verlenen van concrete hand- en spandiensten, zoals bijvoorbeeld het fouilleren van personen, het controleren van voertuigen en het verlenen van hulp bij het plegen van een aanslag, vallen onder het deelnemen aan de gewapende strijd. Wat er niet onder valt is het enkele moreel, ideologisch of financieel ondersteunen van de strijd of strijders, het trouwen met een strijder en/of het zorgen voor de bezittingen, het huishouden en de kinderen van een strijder. Dergelijke ondersteunende activiteiten kunnen niet worden aangemerkt als rechtstreekse inzet ten behoeve van en daadwerkelijke deelname aan de gewapende strijd.³³

---

³¹ Hoge Raad, 15 november 2011

³² Rechtbank Rotterdam, 30 oktober 2007; Hoge Raad, 15 november 2011

³³ Rechtbank Den Haag, 1 december 2014b

4. Communicatie met ISP's

Standaard tekst voor NTA-melding

Onderstaande tekst wordt gebruikt voor NTA-meldingen aan *Internet Service Providers* (ISP's), voor zover deze per mail verloopt.

Nederlands

De politie heeft online content aangetroffen die mogelijk tot doel heeft:

- **opruiming (tot een terroristisch misdrijf)**
[en/of]
- **werven voor de gewapende strijd met een terroristisch oogmerk**

hetgeen strafbaar is onder zowel de Nederlandse strafwet als onder kaderbesluit 2008/919/JBZ van de Raad van 28 november 2008.

[Inhoudelijke omschrijving van content ter onderbouwing. Zie voorbeeldzinnen op volgende pagina]

De politie verzoekt [naam internetserviceprovider] **om de betreffende content te beoordelen in het licht van de eigen gebruikersvoorwaarden.**

Met vriendelijke groet,

De Nederlandse Internet Referral Unit (NL IRU)

Engels

The Dutch police have found online content that possibly has the intent to

- **public provocation (to commit a terrorist offence)**
[en/of]
- **recruit for terrorism**

which is an offence both according to the Dutch criminal law and Council Framework decision 2008/919/JHA of 28 November 2008.

[Inhoudelijke omschrijving van content ter onderbouwing. Zie voorbeeldzinnen op volgende pagina]

The police kindly request [naam internetserviceprovider] **to evaluate this content with due consideration for own Terms of Service.**

With kind regards

The Dutch Internet Referral Unit (NL IRU)

Voorbeeldzinnen ter onderbouwing van NTA-melding

Onderstaande zinnen geven richtlijnen voor de onderbouwing van een NTA-meldingen. Uiteraard wordt elke onderbouwing zo veel mogelijk toegesneden op de specifieke content.

Oproep tot deelname

***In dit bericht worden jihadisten direct opgeroepen om af te reizen naar Syrië
This post directly calls on jihadists to travel to Syria***

***In dit bericht wordt direct opgeroepen tot deelname aan de gewapende jihadstrijd.
This post directly calls on jihadists to join the armed jihad***

Martelaarsdood

***In dit bericht wordt de martelaarsdood verheerlijkt
This post glorifies martyrdom***

Jihadstrijd

In dit bericht krijgt de jihadstrijd een hoge morele waardering. Ook wordt gesuggereerd dat het deelnemen aan de jihadstrijd een nastrevenswaardig doel is en dat sterven in die strijd het hoogst haalbare is.

This post assigns a high moral value to the violent jihad. It also suggests that taking part in the violent jihad is an aim worth pursuing and that martyrdom for the cause of violent jihad is the highest goal that can be attained.

(Nederlandse) jihadstrijders

Dit bericht gaat over (Nederlandse) jihadstrijders. De jihadstrijd en de Nederlandse jihadstrijders krijgen een hoge morele waardering. Het bericht wekt de suggestie dat deze deelnemers navolging verdienen.

This post is about (Dutch) jihadists fighters. A high moral value is assigned to the violent jihad and to the Dutch jihad fighters. The post suggests that these participants deserve imitation.

Kinderen

Dit bericht bevat afbeeldingen van kinderen met wapens. Dit bericht appelleert aan de mannelijkheid van kinderen die deelnemen aan de gewapende jihadstrijd. Het bericht wekt de suggestie dat deze jongeren navolging verdienen.

This post contains images of children with weaponry. The post refers to the supposed manhood of children who take part in the violent jihad, thereby suggesting that they deserve imitation.

Schuldgevoel

Dit bericht bevat afbeeldingen van hartverscheurende taferelen en suggereert dat de kijker iets aan deze situatie moet gaan doen, door deel te nemen aan de gewelddadige jihad.

This post contains images of heartbreaking scenes and suggests that the viewer must do something about this situation, by participating to the violent jihad.

Zegelvlag

Dit bericht bevat afbeeldingen van de jihadistische zwarte vlag, in combinatie met wapens of strijdaferelen. Dit bericht verheerlijkt de gewapende strijd en bevat een directe links met de actuele strijd in Syrië.

This post contains images of the jihadists black flag, combined with weapons and battle scenes. The post glorifies armed struggle and contains direct links to the current conflict in Syria.

van: [redacted]
Verzonden: donderdag 21 april 2016 14:30

Aan: [redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>;
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@rijnmond.politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>;
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>;
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>

7

Onderwerp: Update Centrale coördinatie URL's

Beste collega's van OSINT,

Op di. 22 maart heb ik met jullie op het landelijk OSINT-overleg besproken hoe we de nieuwe politietaak *Notice and take Action* (NTA), uitgevoerd door de *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU), het beste kunnen afstemmen op OSINT-werk (zie ook brief in bijlage).

[redacted]
[redacted]
[redacted]

3,7

[redacted]
[redacted]

3,5,6

[redacted]
[redacted]

3,5,6,7

[redacted]
[redacted]

3,5,6

[redacted]
[redacted]

3,5,6

Een gesprek over tussentijdse en duurzame oplossingen staat ook gepland bij IM/IV (op 9 mei 2016). Zij hebben zicht op het volledige applicatielandschap binnen de NP. Ik hoop daarnaast z.s.m. bij jullie aan te sluiten om te bespreken welke tussentijdse oplossing wordt gewenst.

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

3

Hopelijk kan iedereen zich vinden in deze gang van zaken. Tips, adviezen en commentaren m.b.t. voorgestelde tussentijdse of duurzame oplossingen zijn uiteraard zeer welkom!

Vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]

7

Van: [redacted] 7
Verzonden: donderdag 21 april 2016 14:45
Aan: [redacted]@politie.nl> 7
Onderwerp: RE: Update Centrale coördinatie URL's

Hai [redacted] 7.

Klein vraagje en een opmerking na je mailtje.
Ik was ziek toen het landelijke overleg was, vandaar..

Waar kunnen we URL's naartoe sturen die we vinden?
[redacted] 5,6

En kleine opmerking: is er aan digi gedacht?
[redacted] 3,5,6

Ik ga van je horen!

Groetjes ☺

[redacted] 7
Senior Intelligence, OSINT, Regionaal Informatie knooppunt
Politie | Den Haag | Dienst Regionale informatie | Opsporen & Handhaven
Burgemeester Patijnlaan 35, 2585 BG Den Haag
Postbus 264, 2501 CG Den Haag
T 0900 8844

M [redacted] 7
Intake:
[redacted] 7

Van: [redacted] 7
Verzonden: donderdag 21 april 2016 15:36
Aan: [redacted]

[redacted]@mindef.nl';

[redacted]@mindef.nl';

CC: [redacted]

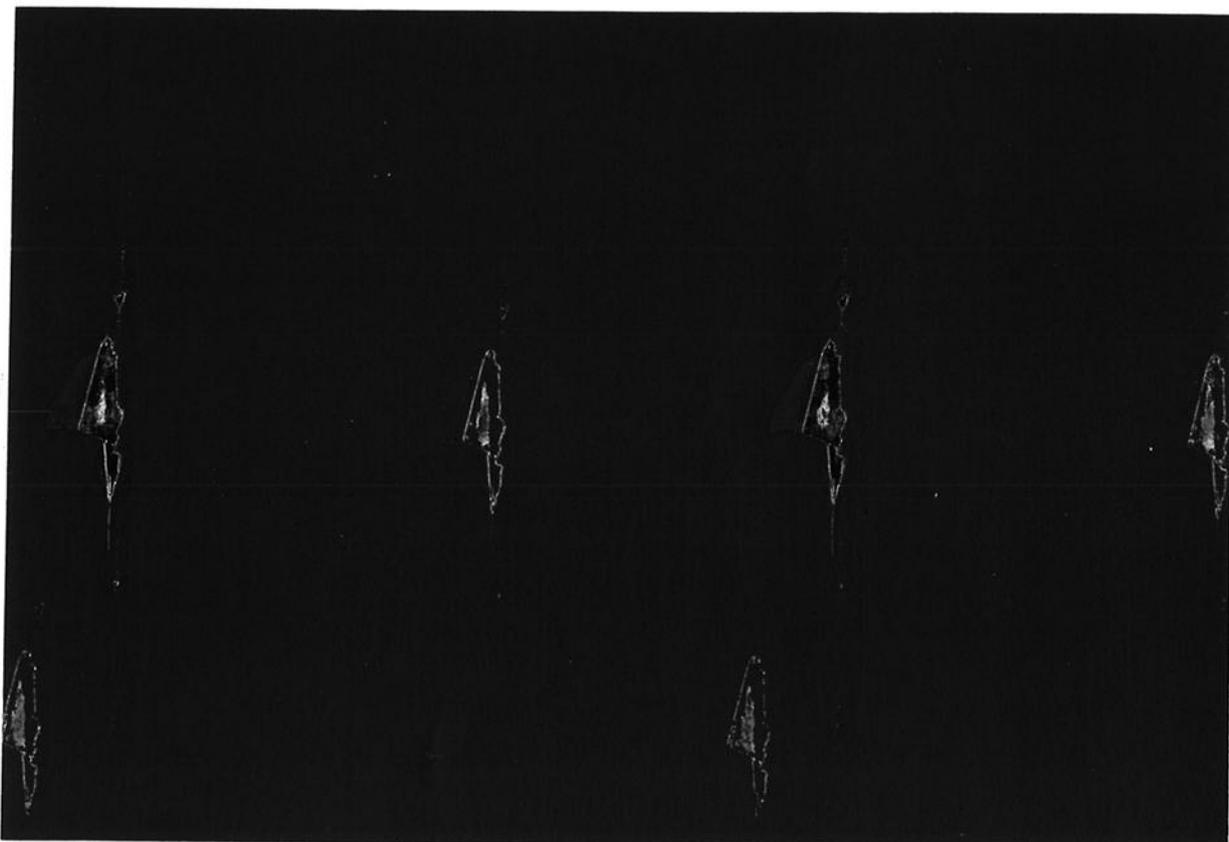
Onderwerp:

Beste CTER-collega's,

Op di. 29 maart heb ik met jullie op het Zeezichtoverleg besproken hoe we de nieuwe politietaak *Notice and take Action* (NTA), uitgevoerd door de *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU), het beste kunnen afstemmen op CTER-internetonderzoek (zie ook brief in bijlage).

We besloten toen dat we [redacted]

Uitkomst daarvan:

3,5,6,7,8

Hopelijk kan iedereen zich vinden in deze gang van zaken. Tips, adviezen en commentaren m.b.t. voorgestelde tussentijdse of duurzame oplossingen zijn uiteraard zeer welkom!

Vriendelijke groet,

[redacted signature]

7

Van: [REDACTED] 7

Verzonden: donderdag 21 april 2016 16:17

Aan: [REDACTED]@politie.nl> 7

Onderwerp: RE: Update Centrale coördinatie URL's

Ha [REDACTED] 7

Spannend! Als je URL's hebt van sites die we wel (of juist niet) mogen verwijderen, dan kan dat naar het nieuwe mailadres van de NL IRU [REDACTED] 7,8

Stom dat ik dat net niet in de mail heb gezet (misschien omdat ik er zelf nog niet eens toegang tot heb, omdat het via de LE loopt, maar LE-collega's kunnen er al wel bij). Ik zal het sowieso ook vertellen op de volgende bijeenkomst.

Digi.... Dank voor de tip. Klinkt als een partij die ik nog moet spreken. Of bedoel je met digi [REDACTED] [REDACTED] Daar zijn we wel mee in gesprek. 6

En NU ga ik naar Italië ;-)

Groet,

[REDACTED] 7 [REDACTED]

Van: [redacted] 7

Verzonden: donderdag 21 april 2016 16:23

Aan: [redacted]@politie.nl> 7

Onderwerp: RE: Update Centrale coördinatie URL's

[redacted] 3

Have fun! Ik ben niet jaloers ofzo ☺

[redacted] 7

Senior Intelligence, OSINT, Regionaal Informatie knooppunt
Politie | Den Haag | Dienst Regionale informatie | Opsporen & Handhaven
Burgemeester Patijnlaan 35, 2585 BG Den Haag
Postbus 264, 2501 CG Den Haag
T 0900 8844

M [redacted] 7

Intake: [redacted] 7

Van: [redacted] 7

Verzonden: vrijdag 22 april 2016 08:41

Aan: [redacted]@politie.nl> 7

Onderwerp: RE:

[redacted] 7

[redacted]
[redacted]
[redacted] 3,5,6

Met vriendelijke groet,

[redacted] 7

Programmanager Contraterrorisme, extremisme & radicalisering

Politie | Landelijke Eenheid | DLIO

Postbus 100, 3970 AC Driebergen

M 06 [redacted]

Van: [redacted] 7

Verzonden: maandag 25 april 2016 08:33

Aan: [redacted]@politie.nl> 7

Onderwerp: RE:

Hallo [redacted] 7

[redacted] 6

[redacted] 7

Teamleider Team CTER
Politie | Landelijke Eenheid | Dienst Landelijke Informatie Organisatie
Dienst Informatie Knooppunt - Landelijke Recherche | Team Contra Terrorisme & Extremisme

Middellandse Zee 11, 3446 CG Woerden
Postbus 100, 3970 AA Driebergen-Rijsenburg
☎ (0348) [redacted] 7
Europaweg 45, 2711 EM Zoetermeer
Postbus 100, 3970 AC Driebergen-Rijsenburg

☎ [redacted]
☎ [redacted] 7
[redacted]

werkdagen: ma,di,wo,do

Aan dit bericht en/of deze bijlage(n) kunnen geen rechten worden ontleend. Belangrijke afspraken dienen dan ook altijd door de daartoe bevoegde persoon te worden ondertekend. Deze mail is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Indien u niet de geadresseerde(n) bent wordt u verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. De Landelijke Eenheid van de Nationale Politie sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit elektronische verzending.

No rights may be derived from this message and/or this attachment (these attachments). Important agreements must therefore always be signed by an appropriately authorized individual. This mail is intended for the addressee's (addressees') eyes only. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. If you have received this communication in error, please notify us immediately by responding to this email and then delete it from your system. It may not be distributed to, nor used by, third parties. The Netherlands' Police Agency (Landelijke Eenheid) disclaims any liability arising from electronic mailing.

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 2 mei 2016 08:10

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Website

Collega's,

Onderstaande website heb ik aangetroffen tijdens mijn werkzaamheden.

[REDACTED]

3,5 10

Kunnen jullie de site beoordelen en mogelijk ook laten verwijderen?

[REDACTED]

10,5

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] 7

Senior Intelligence, OSINT, Regionaal Informatie knooppunt
Politie | Den Haag | Dienst Regionale informatie | Opsporen & Handhaven
Burgemeester Patijnlaan 35, 2585 BG Den Haag
Postbus 264, 2501 CG Den Haag
T 0900 8844

M [REDACTED] 7

Intake: [REDACTED] 7

Van: [redacted] 7

Verzonden: dinsdag 10 mei 2016 16:16

Aan: [redacted]

CC: [redacted] mindef.nl';

[redacted] @mindef.nl';

Onderwerp: U R G E N T - NTA - URL's - deadline donderdag 12 mei, 17.00 uur

Beste CTER- en OSINT-collega's,

[redacted] 3,5,6

[redacted] 3,5,6

[redacted] 3,5,6

[redacted] 5,6,7

[redacted] 5,6,7

[redacted] 5,6,7

[redacted] 5,6,7

Hopende iedereen hier voldoende mee te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

De Nederlandse Internet Referral Unit (NL IRU)

LE / DLIO / ALI te Driebergen

Van: [redacted] 7

Verzonden: dinsdag 10 mei 2016 16:41

Aan: [redacted]

CC: [redacted] (Landelijk Parket Rotterdam); [redacted] (Landelijk Parket Rotterdam) 7

Onderwerp: RE: U R G E N T - NTA - URL's - deadline donderdag 12 mei, 17.00 uur

Beste [redacted] 7

Dank voor je duidelijke en overzichtelijke mail.

[redacted] 3,5,6

Alvast bedankt voor de reactie!

Met vriendelijke groet,

[redacted] 7
Teamleider CTE

Politie | Landelijke Eenheid | Dienst Landelijke Informatieorganisatie i.o.
afdeling DIK Landelijke Recherche | Team Contraterrorisme en Extremisme

Postbus 11, 3970 AC Driebergen

M [redacted]
T [redacted] 7
P [redacted] (24/7)

Werkdagen ma-di-do-vrij

Van: [redacted] Namens [redacted] 7

Verzonden: dinsdag 10 mei 2016 16:49

Aan: [redacted]@politie.nl> 7

CC: [redacted]@politie.nl>; [redacted]@klpd.politie.nl> 7

Onderwerp: RE: U R G E N T - NTA - URL's - deadline donderdag 12 mei, 17.00 uur

Beste [redacted] 7

Dankjewel voor je mailtje en je aandachtspunt [redacted]

3

bedankt voor het meedenken en een fijne avond

Met vriendelijke groeten

[redacted] 7
Analist OSINT (Open Source INTelligence)

Nationale Politie | Landelijke Eenheid | DLIO
Afdeling OSINT
Bezoekadres: Europaweg 45, 2711 EM Zoetermeer
Postadres: Postbus 100, 3970 AC Driebergen
Business mobile: [redacted]
Private mobile: + [redacted] 7
Email: [redacted]@politie.nl

Van: [redacted] 7
Verzonden: woensdag 11 mei 2016 12:14
Aan: [redacted] 7
CC: [redacted] 7
Onderwerp: NTA-afstemmingsmail voor [redacted] 5

Dag [redacted] / [redacted] collega's, 5, 7

Zoals besproken hierbij de eerste NTA-afstemmingsmail die kan worden doorgezet naar [redacted] 5
Onze collega's daar zijn op de hoogte. Contactpersonen zijn [redacted] (fonetisch) en [redacted] 7
In het vervolg zullen we afstemmingsmails versturen vanaf het adres [redacted] Zoals gezegd heb ik daar zelf nog geen 7
toegang toe. Vandaar nu via mijn eigen mailadres.

Voor vragen ben ik uiteraard bereikbaar per mail of telefoon. Alvast dank!

Vriendelijke groet,

[redacted] 7

Beste [redacted] collega's van [redacted] 5,7

Zoals aangekondigd is de *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU) gaan proefdraaien met *Notice and Take Action* (NTA). [redacted]
[redacted] Wij laten jullie op die manier steeds weten op welke URL's 3,6
wij NTA willen toepassen.

Hieronder ontvangen jullie de eerste lijst met URL's. [redacted] 3,6
[redacted] a verzending van deze eerste lijst wachten we jullie reactie af voordat we
daadwerkelijk overgaan tot NTA. Gaandeweg komen we hopelijk snel tot een standaard termijn.

In de startfase zal het steeds gaan om [redacted] 3,6
[redacted]

[redacted] Sociale media blokkeren of verwijderen ongewenste content steeds vaker uit eigen beweging, en ook
burgers melden in toenemende mate. [redacted] 3,6
[redacted]

[Redacted]

3,5,6

In deze pilotfase zullen we de afstemming constant blijven evalueren en aanpassen, samen met de betrokken partners. We hopen zo snel te komen tot een soepel en efficiënt proces.

Voor vragen ben ik uiteraard bereikbaar per mail of telefoon. Hopende jullie hiermee voldoende mee te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

[Redacted] 7

De eerste URL's waarop we NTA willen toepassen zijn:

[Redacted]

10

[Redacted]

10

Ter achtergrondinformatie; politie-intern hebben we gekozen voor een 'proactieve bezwaarprocedure'.

[Redacted]

3,5,6

[Redacted]

3,6

Van: [redacted] 7

Verzonden: maandag 23 mei 2016 16:02

Aan: [redacted]@om.nl>; [redacted]
[redacted]@om.nl> 7

Onderwerp:

Dag [redacted] 7

Bijgevoegd een A4-tje met grondslagen voor het verzamelen van informatie en verwerken van politiegegevens i.h.k.v. NTA.

Als jullie nog goede ideeën / aanvullingen hebben, dan hoor ik ze graag.

Groet,

[redacted] 7

Grondslagen voor het verzamelen van informatie en verwerken van politiegegevens in het kader van de NTA-taak

Grondslag voor het verzamelen van informatie			
NTA-processtap	Toelichting	Artikel	
A	Identificatie van thematische content (jihadisme, links- of rechts extremisme)	Identificatie op basis van [REDACTED] (a.d.h.v. trends / fenomenen). Geen identificatie op basis van gegevens over geïdentificeerde of identificeerbare personen, om te voorkomen dat stelselmatig wordt gevolgd. ¹	3 Pw
B	Veiligstellen van URL's die leiden naar de geïdentificeerde thematische content	[REDACTED] Deze worden daarna per stuk bezocht ter beoordeling van de inhoud.	3 Pw
C	Beoordeling van geïdentificeerde thematische content en selectie van (mogelijke) strafbare opruiende en wervende content	Beoordeling & selectie : inhoudelijke duiding van de content (wat wordt uitgedrukt?) en juridische 'toetsing' van de content.	3 Pw
D	Veiligstellen van geselecteerde (mogelijke) strafbare opruiende en wervende content	Veiligstellen betreft [REDACTED]. Veiliggestelde gegevens belanden in een 'artikel 8 Wpg-bak' (zie hieronder)	3 Pw
Grondslag voor verwerking van politiegegevens			
NTA-processtap	Toelichting	Artikel	
E	Afstemmen van voorgenomen NTA met: - OSINT-/CTER (politie); - AIVD & MIVD; - Europol / buitenland	Afstemmen behelst [REDACTED] i.v.m. onderzoeks- en inlichtingen-belangen.	13 Wpg 17 Wpg 17 Wpg
F	Delen van veiliggestelde (mogelijke) strafbare opruiende en wervende content met andere OSINT- en CTER-afdelingen.	Delen betreft [REDACTED]. Gegevens blijven 1 jaar breed toegankelijk. Daarna 4 jaar beschikbaar voor raadpleging d.m.v. geautomatiseerde vergelijking of verwerking in combinatie met elkaar ([REDACTED]). Gegevens kunnen ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking op grond van art. 9, 10 en 12.	8 Wpg

¹ [REDACTED]

Van: [redacted] 7

Verzonden: donderdag 26 mei 2016 23:59

Aan: [redacted]@politie.nl> 7

Onderwerp: Overleg [redacted]

Hoi [redacted] 7

Vandaag overleg gehad in Amsterdam met [redacted] en [redacted] 7
Ik heb aangegeven van ik zoals heb gemaakt en wat ik als techniek gebruik. Dat is allemaal duidelijk, we spreken redelijk dezelfde taal.

Ik heb aangegeven dat wij een workflowsysteem specifiek voor NL-IRU willen inrichten dat:

1. [redacted] 3,5,6
2. [redacted]
3. [redacted]

[redacted] 3,5,6

Zij gaan alsnog via de informele lijn trachten ruimte te krijgen bij:

- [redacted] 6,7
- [redacted] 6,7
- [redacted] 3,5,6,7
- [redacted] 3,5,6

Volgende week geven ze resultaat terug en brengen ze mij in verbinding met mensen met een technische achtergrond.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 7
Operationeel Specialist A

Politie | Landelijke Eenheid | Dienst Landelijke Informatieorganisatie i.o. | afdeling Landelijke Informatie | team RTIC

Hoofdstraat 54, 3972 LB Driebergen
Postbus 100, 3970 AC Driebergen
M +31 (0)6 [redacted] 7

Van: [redacted] **Namens** [redacted] 7

Verzonden: maandag 30 mei 2016 14:28

Aan: [redacted]@om.nl> 7

Onderwerp: Beste [redacted] 7,8

Beste [redacted] 7

Bij deze het voorbeeld.

Ik heb [redacted] gebeld zij gaan het vandaag voorleggen. 5,6

Vriendelijke groet [redacted] 7

Beste [REDACTED] 7,8

De politie heeft online content aangetroffen die mogelijk tot doel heeft:

- opruiing (tot een terroristisch misdrijf)
- werven voor de gewapende strijd met een terroristisch oogmerk

Hetgeen strafbaar is onder zowel de Nederlandse strafwet als onder kaderbesluit 2008/919/JBZ van de Raad van 28 november 2008

Wij troffen op [REDACTED] een artikel en hyperlink naar een videofragment op jullie website aan, die 5,6,10 [REDACTED] oproept tot deelname van de gewapende strijd.

In dit filmpje zijn dusdanig schokkende beelden te zien dat [REDACTED]
Beide videofragmenten zijn terug te vinden op [REDACTED] 7,8

Wij hebben de videofragmenten geanalyseerd en kwamen tot de conclusie:

[REDACTED]

10,7,5,3

'Door mee te werken aan het verspreiden van online content met een opruiend en/of wervend karakter maakt u zich mogelijk schuldig aan een strafbaar feit'.

De politie verzoekt [REDACTED] om de betreffende content te beoordelen in het licht van de eigen gebruikersvoorwaarden. 7,8

Wij hopen op uw medewerking en wachten uw antwoord af.

Met vriendelijke groet

De Nederlandse Internet Referral Unit (NL IRU)

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted] 7

Verzonden: woensdag 1 juni 2016 03:45

Aan: [redacted]@politie.nl> 7

Onderwerp: Bijlage I bij mail 'WOB-stukken'

Notulen BWO & DO

Hieronder - FYI - relevante passages uit de verslaglegging van de NCTV m.b.t. het BWO (12-02-2016) en het D.O. (Ik dacht op 05-04-2016, niet te checken vanaf hier). Ik verwacht dat [redacted]

3

BWO (12-02-2016)

Het BPO vond plaats zonder Min SZW (vanwege ziekte niet aanwezig). Tijdens BPO van 12 Februari zijn de volgende zaken besproken:

1. Oprichting referral unit (maatregel 29)
- a. NP heeft plan van aanpak oprichting referral unit gepresenteerd.

[redacted]

3

DO (ik dacht 05-04-2016)

1. Referral unit

7 [redacted]

3

[redacted]

3

afstemmingen

CC: [redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>;
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@politie.nl>; [redacted]@politie.nl>;
[redacted]@politie.nl>; [redacted]
[redacted]@klpd.politie.nl>

Onderwerp: Terugkoppeling afstemmingsmails NL IRU

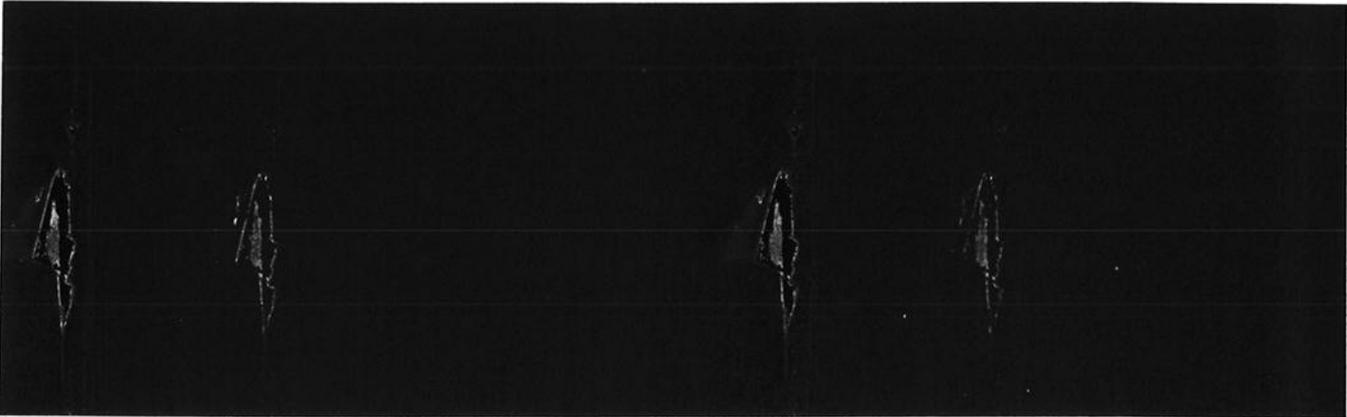
Beste collega's,

Bij deze een terugkoppeling m.b.t. de eerste twee afstemmingsmails van de NL IRU.

[redacted]
[redacted]
[redacted] 3,5,6
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted] 3,5,6
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Dan nog een aantal praktische punten: 3,5,6

Tot zover.

Vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] 7
[redacted]

Project Initiatie Document
Opzet NL IRU

Inhoudsopgave

1	DOCUMENTBEHEER	4
1.1	Versie historie	4
1.2	Distributie historie	4
1.3	Document historie	5
2	MANAGEMENTSAMENVATTING	6
3	INLEIDING	8
3.1	Doel van het document	8
3.2	Gehanteerde termen	8
3.3	Achtergrond van het project	9
4	PLANBESCHRIJVING	13
4.1	Algemene doelstelling	13
4.2	Projectdoelstellingen	13
4.3	Binnen scope	14
4.4	Buiten scope	14
4.5	Op te leveren producten	15
5	UITGANGSPUNTEN EN PROJECTVOORWAARDEN	18
5.1	Uitgangspunten en aannames	18
5.2	Raakvlakken met andere projecten en afdelingen	18
6	PROJECTRISICO'S	20
7	PROJECTORGANISATIE	25
7.1	Opdrachtgever	25
7.2	NL IRU-stuurgroep	25
7.3	Projectorganisatie	25
7.4	Werkgroepen	27
7.5	Overlegstructuren	29
8	PLANNING	30
8.1	Fasering	30
9	KOSTEN	33
9.1	Kosten	33
9.2	Financiële dekking	34

1 Documentbeheer

1.1 Versie historie

Versie	Datum	Auteur	Wijziging
0.1	28-01-2016	[REDACTED]	1 ^e schets
0.2	29-02-2016	[REDACTED]	2 ^e schets
0.3	07-03-2016	[REDACTED]	3 ^e schets
0.4	07-03-2016	[REDACTED]	4 ^e schets
0.5	11-03-2016	[REDACTED]	5 ^e schets
0.6	31-03-2016	[REDACTED]	6 ^e schets
1.0	18-04-2016	[REDACTED]	7 ^e schets
1.1.	09-06-2016	[REDACTED]	8 ^e schets

7

1.2 Distributie historie

Verspreiding	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	1.0	1.1		
[REDACTED] (LE, Politieprofessie)	X	X	X	X	X					
[REDACTED] (LE, [REDACTED] / NL IRU)		X		X						
[REDACTED] (LE, ALI)				X						
[REDACTED] (LE, DLR)				X						
[REDACTED] ([REDACTED] OSINT LE)				X						
[REDACTED] (LE)				X						
[REDACTED] (LE, HTC)				X						
[REDACTED] (LE, DLOS)										
[REDACTED] (LE, politieprofessie / CTER)		X		X						
[REDACTED] (LE politieprofessie / Cybercrime)										
[REDACTED] (LE, Team Open Bronnen)				X						
[REDACTED] (LE, THTC)										
[REDACTED] (LE, Project S&PP)										
[REDACTED] (LE, DLIO)				X						
[REDACTED] (LE, DLIO)				X						
[REDACTED] (LE, DLIO)		X	X		X		X			
[REDACTED] (LE DRIO)			X		X					
[REDACTED] (Den Haag, DRIO)				X						
[REDACTED] (LE, DLIO)			X		X					
[REDACTED] (NP, portefeuillehouder CTER)			X		X					
[REDACTED] (OM, [REDACTED] CTER)					X					
[REDACTED] (OM)						X				
[REDACTED] (OM)						X				

7

1.3 Document historie

Dit document is tot stand gekomen naar aanleiding van het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014, Ministerie van Veiligheid en Justitie & Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid & Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Maatregel 29 uit dit Actieprogramma omvat de opdracht aan de Nationale Politie tot de oprichting van een unit ter bestrijding van 'verspreiding van radicaliserende, haatzaaiende jihadistische content' op sociale media en internet. Naar aanleiding van dit Actieprogramma wordt in het document *Aanzet projectplan inrichting Internet Referral Unit* (20 januari 2016, interne memo, DLIO aan [REDACTED] 7
[REDACTED] geschetst hoe de Nationale Politie vorm en inhoud wil geven aan de beoogde unit. Onderhavig document vertaalt deze schets in een projectplan. Deze interne memo is in opdracht van [REDACTED] 7
[REDACTED] opgesteld door beoogd projectleider [REDACTED]. 7

2 Managementsamenvatting

Oprichting van een nieuwe unit ter bestrijding van online jihadpropaganda

Dit document omvat het projectplan voor de oprichting van een *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU). Kerntaak van deze unit is bestrijding van verspreiding van jihadpropaganda op openbare (sociale media) accounts op internet.

De opdracht tot oprichting van deze unit is door de minister van Veiligheid en Justitie geformuleerd in maatregel 29 van het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme* (29 augustus 2014) en neergelegd bij de NP. Achterliggende gedachte is dat jihadisme een substantiële bedreiging vormt voor de nationale veiligheid van Nederland en de internationale rechtsorde, en dat sociale media bijdragen aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed.

Binnen de NP is de opdracht voor de coördinatie en uitvoering belegd bij de Landelijke Eenheid. De LE zoekt voor de uitvoering samenwerking met de regionale eenheden. Het gehele project beslaat 18 maanden (1 januari 2016 – 30 juni 2017). Na afsluiting van het project is de unit in staat om eigenstandig haar taken te (blijven) vervullen.

Taken van de NL IRU

- het schonen van online openbare sociale fora van (mogelijk) strafbare jihadpropaganda
- het gericht verstoren van het op Nederland gerichte online jihadistische propagandanetwerk
- het bieden van specialistische ondersteuning aan politie op het gebied van online jihadpropaganda en -netwerken;
- het informeren van de gemeenschap over online jihadpropaganda

Ontwikkeling van NTA als kerntaak

De NL IRU gaat jihadpropaganda bestrijden via de methode van *Notice and Take Action* (NTA). Dit houdt in dat internetbedrijven worden geattendeerd op jihadistische content en - vrijblijvend - worden verzocht deze te beoordelen tegen de eigen gebruikersvoorwaarden. Het ontwikkelen van het NTA-werkproces is de belangrijkste taak in onderhavig project. Het NTA-werkproces beslaat globaal 7 stappen:

1. <i>Identificatie</i>	Het identificeren van jihadistische content [REDACTED]	5,6
2. <i>Selectie</i>	Het beoordelen van geïdentificeerde content op geschiktheid voor NTA. Deze beoordeling vindt eerst plaats in het licht van het strafrecht, dan in het licht van gebruikersvoorwaarden;	
3. <i>Veiligstellen</i>	[REDACTED]	5,6
4. <i>Afstemming</i>	Het afstemmen van NTA-meldingen (URL's) met landelijke en regionale OSINT- en CTER-afdelingen, veiligheidsdiensten en Europol i.v.m. onderzoeks- en inlichtingenbelangen;	
5. <i>Melding</i>	Het daadwerkelijk melden van content aan faciliterende internetbedrijven;	
6. <i>Deling</i>	Het delen van content met landelijke (en regionale) OSINT- en CTER-afdeling(en), met het oog op verder onderzoek naar trends en identificatie van producenten en/of verspreiders;	
7. <i>Verantwoording</i>	Het organiseren van transparantie en controle omtrent de NTA-activiteiten	

Samenstelling projectteam

Het projectteam bestaat deels uit leden die kernfuncties vervullen. Deze functies zullen na afloop van het project vervuld moeten blijven om de unit zelfstandig te laten functioneren. Daarnaast zijn er leden met functies die geheel of grotendeels overbodig worden na afloop van het project.

	Kernfunctie	Projectfunctie
Projectleider		1 fte
Monitorspecialisten (Operationeel Specialist A)	3 fte	
Systeemanalist	0,5 fte	1 fte
Recherchekundigen	2 fte	
Arabist	1 fte	
Jurist	0,5 fte	
Overig*	2,5 fte	

* *bestaande functies, die binnen hun standaard taakuitvoering een deel van hun tijd spenderen aan de oprichting van de NL IRU (afdelingshoofd ALI, Hoofd Facilitaire Zaken LE, communicatiemedewerker)*

Tijdpad

Het project waarin de NL IRU wordt opgericht beslaat 18 maanden, verdeeld over 4 fases:

- **Initiatiefase** (1 januari – 29 februari 2016)
Opstellen projectplan, inrichting werkplekken, werving projectmedewerkers
- **1^e operationele fase** (1 maart 2016 - 31 augustus 2016)
Casuïstiek behandelen, ontwikkeling NTA-werkproces, samenwerkingsverbanden met interne en externe partners tot stand brengen, afronding en accordering projectplan
- **2^e operationele fase** (1 september 2016 - 31 december 2016)
Ontwikkelde systematiek hanteren, doorontwikkeling NTA-werkproces
- **3^e operationele fase** (1 januari 2017 – 30 juni 2017)
Afronden automatiseringsproces, afronden ontwikkeling protocollen;
Afsluiting project; NL IRU is zelfstandig operationeel

3 Inleiding

3.1 Doel van het document

Dit document zorgt ervoor dat alle betrokkenen (NL IRU-stuurgroep, projectmanager, projectteam, projectmedewerkers, leveranciers en andere partners) weten wat het project *Opzet NL IRU* beoogt, wat er wanneer moet worden opgeleverd en wie wanneer welke taken moet uitvoeren. Tevens staat erin welke middelen daarvoor nodig zijn en wie die beschikbaar stelt, hoe de overlegstructuur eruit ziet, wat de risico's zijn en hoe en wanneer er escalaties en excepties plaatsvinden. Kortom: antwoorden op de vragen wie doet wat, hoe wanneer en waarom om gezamenlijk het project tot een succes te maken. Het is daarmee een gids voor eenieder die bij het project betrokken is en een middel tot besluitvorming bij de start van het project en bij alle belangrijke mijlpalen.

3.2 Gehanteerde termen

Check The Web: Europese Jihadpropaganda-database, beheerd door de EU IRU. De database bevat een grote hoeveelheid gecategoriseerde en geduide jihadpropaganda die online is gevonden. Accounts om toegang te krijgen tot de database zijn aan te vragen via de NL IRU.

CTIRU: De Britse *Counter Terrorism Internet Referral Unit* richt zich - als eerste in Europa - specifiek op verwijdering van jihadpropaganda van openbare (sociale media) accounts op het internet. De CTIRU is opgericht in februari 2010 door de Metropolitan Police.

EU IRU: Europol's *Internet Referral Unit* richt zich - in navolging van de CTIRU - op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. De EU IRU is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015).

Jihad: hier in de betekenis van een gewapende strijd. Daarmee wijkt de term af van de reguliere betekenis in de islamitische traditie, waar het meestal wordt uitgelegd als 'een inspanning voor een verdienstelijk doel'. Het heeft dan een ethische betekenis: de mens heeft de goddelijke opdracht zich in te spannen tegen het kwaad in zichzelf, of de betekenis is het zich inspannen in het belang van de islam en de geloofsgemeenschap.

(Mondiaal) jihadisme: een ideologische stroming binnen de politieke islam die op basis van een specifieke invulling van de salafistische leer en op basis van het gedachtegoed van Sayyid Qutb door middel van een gewapende strijd (jihad) streeft naar een mondiale heerschappij van de islam en de heroprichting van de Islamitische Staat (kalifaat).

NL IRU: Nederlandse Internet Referral Unit

Jihadistische content: teksten, afbeeldingen, video's en/of geluidsfragmenten die het jihadisme uitdragen en de jihadistische beweging verheerlijken.

NTA / Notice and Take Action: Internet Service Providers attenderen op jihadistische content en voorstellen om de inhoud te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden.

NTD / Notice and Take Down: melden van (vermeende) strafbare inhoud bij Internet Service Providers door het OM met als doel deze content van het internet te laten verwijderen, conform de *Notice and Take Down* gedragscode.

OSINT Open Source Intelligence

Producenten: personen die jihadistische content vervaardigen

Sociale media: Internetapplicaties die gebruik maken van de creatieve uitwisseling van *User Generated Content*. Het gaat om online fora waarop *interactie en dialoog* centraal staan. Gebruikers verzorgen zelf de inhoud. Er is geen, of minimale tussenkomst van een professionele redactie. Gebruikers krijgen toegang tot de fora via abonnementen, of 'gebruikersaccounts' die worden aangemaakt bij de faciliterende internetbedrijven. Vaak is daarvoor identificatie nodig d.m.v. een user-ID en een paswoord. Voorbeelden van sociale media zijn Facebook, Twitter, Youtube, Archive.org, etc.

Verspreiders: personen die jihadistische propaganda verspreiden.

3.3 Achtergrond van het project

3.3.1 Aanleiding

Het kabinet beschouwt het jihadisme¹ als een substantiële bedreiging voor de nationale veiligheid van Nederland en voor de internationale rechtsorde.² Op 29 augustus 2014 presenteren de Minister van Veiligheid en Justitie en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daarom het *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme*.³ Doel van het programma is driedelig: beschermen van de democratische rechtsstaat, bestrijden en verzwakken van de jihadistische beweging in Nederland, en het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering. Het programma omvat een pakket van 38 bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen (deels bestaand, deels versterkt, deels nieuw). Samen beslaan deze maatregelen vijf terreinen (1. Risicoreductie; 2. Interventie; 3. Aanpak radicalisering en maatschappelijke spanningen; 4. Sociale media; 5. Informatie-uitwisseling en (internationale) samenwerking).

Het 4^e terrein betreft de aanpak van jihadisme op sociale media. Uitgangspunt is dat sociale media bijdragen bij aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed. Het programma voor dit terrein is uitgewerkt in *maatregel 29*. De kern van deze maatregel is de opdracht aan de Nationale Politie tot de oprichting van een specialistische afdeling ter bestrijding van jihadisme op sociale media.

3.3.2 Huidige situatie

In verschillende Eenheden van de Nationale Politie lopen strafvorderlijke onderzoeken naar jihadistische bewegingen. In deze onderzoeken wordt steeds vaker aandacht besteed aan online activiteiten vanuit deze bewegingen. Als gevolg daarvan is er een toename van online content in de bewijsvoering van strafzaken. Het gaat dan bijvoorbeeld om verdenkingen ter zake art. 96 Sr (voorbereiden/faciliteren van terrorisme); art. 134a Sr (training voor terrorisme); art. 205 Sr (werven voor de gewapende strijd); art. 131 Sr (opruiming) en art. 137d (aanzetten tot haat, discriminatie of geweld tegen groepen). Het meest sprekende recente voorbeeld van een zaak waarin online

---

¹ Hier wordt bedoeld jihadisme als de gebruikelijke benaming voor een specifieke moderne gewelddadige ideologie en niet jihad als islamitische term meestal uitgelegd als 'een inspanning voor een verdienstelijk doel'.

² Brief van minister Opstelten (VenJ) en minister Asscher (SZW) aan de Tweede Kamer over de integrale aanpak van het jihadisme (*kamerbrief 29-08-2014*)

³ Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme (*rapport 28-08-2014*) en Brief van minister Opstelten (VenJ) en minister Asscher (SZW) aan de Tweede Kamer over de integrale aanpak van het jihadisme (*kamerbrief 29-08-2014*)

jihadpropaganda een cruciale rol speelde is de Context-zaak, gedraaid door de DRR Den Haag (zie uitspraak rechtbank Den Haag, 10-12-2015 / ECLI:NL:RBDHA:2015:14365).

Daarnaast maken de informatieorganisaties van de verschillende Eenheden gebruik van [REDACTED] 5,6
[REDACTED] Deze worden onder meer ingezet om jihadistische activiteiten op openbare (sociale) fora te monitoren.

Het monitoren van jihadistische content staat hier steeds ten dienste van onderzoek naar personen of bewegingen in het kader van opsporing en vervolging, of handhaving van de openbare orde. Deze aanpak is slechts gericht op een deel van het probleem. De bestrijding van content die - samen met andere maatregelen uit het actieprogramma - moet bijdragen aan het voorkomen van radicalisering, valt daar niet onder. Dit wordt momenteel nergens structureel nagestreefd.

Een uitzondering vormt de Nederlandse bijdrage aan de oprichting van Europol's EU IRU. Deze is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015). Net als de boogde NL IRU richt de EU IRU zich op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. Van juli t/m december 2015 zat een CTER-specialist uit de Eenheid Den Haag in het pilotteam van de EU IRU.

3.3.3 Toekomstige situatie

NL IRU

Na afronding van dit project beschikt de Nationale politie over een *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU). Deze unit richt zich op de bestrijding van (mogelijk) strafbare content op openbare accounts op sociale media. De unit is gevestigd in [REDACTED] onder coördinatie van de Landelijke Eenheid, in samenwerking met de Regionale Eenheden. De NL IRU legt verantwoording af aan het OM.

De NTA-taak

Kerntaak van de nieuwe unit is verwijdering van (mogelijk) strafbare content via *Notice and Take Action* (NTA). In deze procedure worden internetbedrijven geattendeerd op de content en verzocht deze te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden, met het oog op verwijdering van de content of blokkering van de accounts. Verwijdering van de content of blokkering van de accounts is via de NTA-procedure niet afdwingbaar. De internetbedrijven maken op basis van de melding een eigenstandige afweging.

Identificatie van content

De NL IRU identificeert zelfstandig jihadistische content [REDACTED] 5,6
[REDACTED] Deze vorm van identificatie is content-gericht (en niet persoonsgericht) en wordt in principe gebaseerd op artikel 3 PW. Daarnaast kunnen landelijke of regionale OSINT- of CTER-afdelingen binnen de NP online content aanleveren die in de uitvoering van de aan het toegewezen taak aan het licht is gekomen. Ook burgers kunnen via MMA, of, in een later stadium mogelijk via de website van de politie, content aanleveren.

Selecteren van content voor NTA

Geïdentificeerde of aangeleverde content wordt beoordeeld op geschiktheid voor NTA aan de hand van een dubbele toets. Eerst wordt de content beoordeeld in het licht van het strafrecht. Daarna in het licht van de gebruikersvoorwaarden.⁴

De eerste toets ziet toe op de *legitimatie* van de melding. Alleen (mogelijk) strafbare content komt in aanmerking voor NTA. De taak wordt hier opgevat als vorm van strafrechtshandhaving, onder gezag van het OM. Het gaat daarbij niet om *opsporing* of *vervolgning*, maar om *voorkoming* en/of *beëindiging* van strafbare feiten. Het toetskader blijft daarbij beperkt tot (uitings)delicten waarop minstens 4 jaar gevangenisstraf is gesteld (art. 67 Sv-feiten). Dat geldt in elk geval voor *opruiing* (art. 131 - 132 Sr) en *werven voor de gewapende strijd* (art. 205 Sr.). Daarmee wordt, mede in het licht van de vrijheid van meningsuiting, voorkomen dat NTA wordt toegepast in bagatelzaken. Tevens wordt zo 'voorgesorteerd' op een mogelijk NTD-traject, waar dezelfde uitgangspunten gelden.

In de tweede toets wordt de strafbaar geachte content beoordeeld in het licht van de gebruikersvoorwaarden van het faciliterende internetbedrijf. Deze toets ziet op de *effectiviteit*, of het *nut* van de melding. Melden heeft immers weinig zin als geen gebruikersvoorwaarden worden geschonden.

Samenwerking met internetbedrijven

De NL IRU werkt permanent aan een goede relatie met de internetbedrijven. [REDACTED]

3

Afstemming & samenwerking met interne en externe partners

De NL IRU stemt voorgenomen meldingen binnen de NP af met landelijke en regionale informatieknooppunten, OSINT- en CTER-afdelingen, om te voorkomen dat opsporingsbelangen worden doorkruist.

De NL IRU en bovengenoemde afdelingen kunnen elkaar, met inachtneming van de Wpg, wederzijds 'voeden' met relevante content, in het kader van hun taakuitoefening.

In voorkomende gevallen kan ook worden afgestemd met Europol's EU IRU. Tevens wordt de NTA-taak afgestemd met de AIVD en de MIVD, om te voorkomen dat inlichtingenbelangen worden doorkruist.

Loggen en verantwoorden

NTA-meldingen worden per stuk beargumenteerd en geregistreerd. [REDACTED]

5,6

[REDACTED] Het geheel wordt bewaard met inachtneming van de Wpg. De NL IRU verantwoordt NTA-activiteiten aan het OM.

⁴ Deze dubbele toets wordt ook gehanteerd door de Britse CTIRU en Europol's EU IRU (tegenhangers van de NL IRU). De CTIRU beoordeelt content eerst in het licht van de Britse *Terrorism Act 2006*. Anders dan in het Verenigd Koninkrijk is het 'verheerlijken' van jihadisme in Nederland niet strafbaar. Deze strafbaarstelling (sectie 1, TACT 2006) geeft de CTIRU meer ruimte voor NTA. Europol's EU IRU beoordeelt content in het licht van *Council Framework Decision 2008 (2008/919/JHA)* (meer specifiek artikel 3).

De NTD-taak

Als toepassing van NTA niet leidt tot verwijdering van de content (hetgeen via automatische status updates periodiek wordt gecheckt), kan onder gezag van het OM een strafrechtelijke procedure in gang worden gezet om de content onder dwang te laten verwijderen. Deze procedure wordt *Notice and Take Down* (NTD) genoemd. Maatregel 29 stelt dat NTD wordt gebaseerd ofwel op een aanpassing van EU-verordening 2580/2001 in samenhang met de nationale sanctieregeling terrorisme 2002, ofwel op basis van nader tot stand te brengen nationale regelgeving. Toepassing van de NTD-procedure is geen expliciet projectdoel, maar kan in overleg met het OM in voorkomende gevallen wel in gang worden gezet.

Identificatie van producenten en verspreiders

Zoals gezegd, de NTA-procedure wordt slechts toegepast op content die door de politie verdacht wordt bevonden op grond van één of meer van bovengenoemde delicten. Nadat deze content is veiliggesteld en gemeld wordt deze, met inachtneming van de Wpg, gedeeld met relevante landelijke en/of regionale OSINT- en/of CTER- afdeling(en). Deze afdelingen kunnen nader onderzoek doen i.v.m. de identificatie van producenten en verspreiders van de content. Dit kan in het kader van een verkennend onderzoek (art. 126gg Sv) of een opsporingsonderzoek (art. 132a Sv).

Kennis- en expertisepunt

De NL IRU fungeert als kennis- en expertisepunt voor duiding van jihadpropaganda in het kader van NTA. Regionale eenheden kunnen online aangetroffen content aanleveren voor duiding en/of mogelijke verwijdering. Deze kennis- en expertisefunctie wordt afgestemd op die van afdelingen met verwante taken, waaronder het Team Expertise en Wetenschap (DLR).

Groeiproces

Het werkproces van de NL IRU is een groeiproces dat, ook na afronding van dit project, constant dient te worden doorontwikkeld en uitgebreid.

4 Planbeschrijving

4.1 Algemene doelstelling

De algemene doelstelling van dit project is de aanpak van jihadistische content op openbare (sociale media) accounts en websites op internet. Achterliggende gedachte is dat deze content bijdraagt aan de snelle verspreiding van het jihadistische gedachtegoed. Deze doelstelling is onderdeel van een veel bredere, integrale aanpak van jihadisme. Deze is beschreven in het eerder genoemde *Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme*.

Jihadistische content op openbare accounts en websites wordt verwijderd via de procedure van *Notice and Take Action* (NTA). Volgens deze procedure meldt de NL IRU strafbare jihadistische content aan de faciliterende internetbedrijven. Hen wordt vrijblijvend verzocht om de content te toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden, met het oog op verwijdering van de content of blokkering van de accounts.

Als toepassing van de NTA-procedure niet leidt tot verwijdering van de content, kan de NL IRU in bijzondere gevallen een strafrechtelijke procedure in gang zetten om de content onder dwang te laten verwijderen. Deze procedure wordt *Notice and Take Down* (NTD) genoemd.

4.2 Projectdoelstellingen

- Het oprichten van een specialistische afdeling die zich richt op verwijdering van jihadistische content van openbare sociale media accounts en websites. De afdeling, genaamd *Nederlandse Internet Referral Unit* (NL IRU), is een samenwerkingsverband van regionale eenheden, onder coördinatie van de Landelijke Eenheid. De NL IRU voert haar kerntaak uit via NTA. In bijzondere gevallen wordt content onder gezag van het OM verwijderd via NTD (het toepassen van NTD is echter geen projectdoelstelling. Zie ook onder 3.3. *scope*).
- Het optuigen en implementeren van een NTA-methode;
- Het optuigen van een NTD-methode;
- Het inrichten van de NL IRU als expertiseknooppunt;
  - De NL IRU beschikt over de juiste (collectieve) kennis, expertise en ervaring om jihadistische content te kunnen identificeren, duiden en selecteren in het kader van NTA. De NL IRU beschikt met dat doel ook over de juiste kennisbronnen, middelen en contacten;
  - De NL IRU is in staat om politieafdelingen te ondersteunen bij het duiden van jihadistische content, in het kader van NTA/NTD:
- Het (laten) inrichten van een digitaal meldpunt, al dan niet via MMA, waar burgers content kunnen melden;
- Het optuigen en implementeren van afstemmingsprocedures, waarmee NTA/NTD wordt afgestemd op onderzoeks- en inlichtingenbelangen van interne en externe partijen;
  - Intern: OSINT- en CTER-afdelingen binnen de verschillende politie-eenheden;
  - Extern: veiligheidsdiensten en buitenlandse (Europese) politiediensten (via Europol);
- Het optuigen en implementeren van een proces voor deling van content met OSINT-afdelingen binnen de NP. Deze afdelingen kunnen producenten en/of verspreiders van content identificeren. De NL IRU kan daarbij gevraagd en ongevraagd adviseren over het belang van nader onderzoek m.b.t. bepaalde content.

- Een verkenning van de juridische context waarbinnen de NL IRU uitvoering geeft aan haar kerntaken (grondslagen, kaders, bevoegdheden). Indien nodig leidt deze verkenning tot aanbevelingen aan de opdrachtgever;

4.3 Binnen scope

- Notice and Take Action (NTA)
Binnen dit project valt de oprichting van een unit die in staat is om de NTA-taak uit te voeren. In de projectfase wordt de daarvoor benodigde kennis en ervaring opgedaan binnen een kernteam. Dit kernteam ontwikkelt en test ook de benodigde procedures en protocollen.

4.4 Buiten scope

- Notice and Take Down (NTD)
Binnen dit project wordt de unit voorzien van handvatten om een NTD-procedure op te starten. Buiten de scope van dit project valt echter het testen en/of daadwerkelijk in gang zetten van de NTD-procedure.
- Duiding van andere content dan digitale content in het kader van NTA
De NL IRU ontwikkelt een expertiseknooppunt ter ondersteuning van politieonderzoeken. Deze ondersteuning beperkt zich tot duiding van online content in het kader van NTA. Duiding in het kader van (andere) strafvorderlijke beslissingen, of in het kader van bewijsvoering - bijvoorbeeld van beslag - valt buiten de taken;
- Identificatie van producenten en verspreiders
De unit zal zich niet richten op de identificatie van producenten en verspreiders van content (maatregel 29 sub b). De [REDACTED] wordt met het oog hierop wel gedeeld met 5,6 afdeling OSINT LE. Als vooraf duidelijk is dat content uit een bepaalde regio komt, kan het verzoek tot identificatie van de producent/verspreider ook bij de regionale OSINT-teams op de DIKs worden uitgezet.
- Publiceren van lijst met radicale sites
Buiten de taken van de NL IRU valt het publiceren van een geactualiseerde lijst van online jihadistische (sociale media) websites, om gemeenschappen, professionals en ouders te informeren (maatregel 29 sub h)
- Andere criminaliteitsgebieden
Conform de opdracht richt de NL IRU zich enkel op verwijdering van *jihadistische* content. [REDACTED]

3,6

Het project eindigt met de goedkeuring van het projectresultaat en dechargeverlening van de projectleider door de NL IRU NL IRU-stuurgroep. De samenstelling van deze NL IRU-stuurgroep wordt later in dit stuk besproken.

4.5 Op te leveren producten

De onderstaande tabel geeft een productdecompositie op hoofdlijnen. In de loop van het project zullen alle hier genoemde producten verder gedetailleerd en gerealiseerd worden.

Product

Waarde (relatie met doel)

1. NL IRU Basis-unit

1.1. Opgeleid basisteam

- Monitorspecialisten(Operatieel Specialist A) (3 fte)
- Systeemanalist (1,5 fte)
- Arabist (1 fte)
- Recherchekundige (2 fte)
- Communicatiemedewerker (0,2 fte)

Het basisteam is in staat om de NL IRU op te bouwen en om alle kerntaken van de NL IRU uit te voeren, waaronder:

- ontwikkelen en implementeren van software
- ontwikkelen en implementeren van protocollen voor het NTA-proces

Indien nodig volgt het team relevante cursussen:

[Redacted] 5,6
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

(zie ook onder product 4)

1.2. Uitrusting

Standaard en taakspecifieke soft- en hardware

■ werkstations:

- Dubbel beeldscherm
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- Grote flatscreen, [Redacted]
- [Redacted]
- Literatuur / naslagwerken

5,6

Product**Waarde (relatie met doel)****2. NTA-taak**2.1. NTA-werkproces

- Identificatie
- Selectie
- Veiligstellen
- Melding
- Deling
- Afstemming
- Verantwoording (incl. Wpg)

Identificatie betreft het vinden van jihadistische content [REDACTED]

5,6

Selectie betreft het beoordelen van content

Veiligstellen betreft [REDACTED]

5,6

Melding van geselecteerde content aan faciliterende internetbedrijven

Deling van geselecteerde content vindt plaats met OSINT LE, met het oog op verder onderzoek naar trends en identificatie van producenten en/of verspreiders.

Afstemming vindt plaats met regionale Eenheden, veiligheidsdiensten en Europol i.v.m. onderzoeks- en inlichtingenbelangen.

Verantwoording & loggen betreft het proces van selectie en melding.

2.2. Toetskaders

- Strafrecht
- Gebruikersvoorwaarden

Internetmonitorspecialisten van de NL IRU beoordelen content a.d.h.v. een dubbel toetskader. De eerste toets, aan het strafrecht, betreft de *legitimiteit* van de melding. De tweede toetst, aan de gebruiksvoorwaarden, betreft de *effectiviteit*, of het *nut* van de melding.

2.3. Afstemmingsprotocol

Methodiek voor het afstemmen van NTA-taak op opsporings- en inlichtingenbelangen.

2.4. Delingsprotocol

Methodiek voor deling van content met OSINT LE, i.v.m. identificatie van producenten en verspreiders.

2.3. Workflowmanagementsysteem

- incl. termijnbewaking (Wpg)

Geautomatiseerd systeem waarin zo veel mogelijk stappen uit het werkproces zijn geïntegreerd. (beoordeling, afstemming, melding, status-updates, opslag, deling, etc.)

3. NTD-taak3.1. NTD-protocol

- Juridische handvatten voor NTD

Werkproces om een gang naar de rechter te maken met het oog op verwijdering van content onder dwang, als toepassing van de NTA-procedure niet leidt tot het gewenste resultaat.

Product**Waarde (relatie met doel)****4. Expertiseknooppunt****4.1. Opgebouwde (collectieve) kennis en expertise binnen het team**

- *incl. aansluiting op relevante kennis(bronnen), middelen en contacten*

Het NL IRU team beschikt over de juiste (collectieve) kennis en expertise, en heeft aansluiting op relevante specialistische fora. Op basis hiervan kan het team jihadistische content snel en kundig duiden in het kader van de NTA-taak (zie ook onder 1.1. Basisteam, cursussen)

6. Juridische verkenning**6.1 Afgeronde verkenning van grondslagen, bevoegdheden en kaders**

Duidelijkheid verschaffen omtrent de juridische context waarbinnen de NL IRU de aan haar opgedragen taken kan uitvoeren. Indien nodig aanbevelingen doen aan opdrachtgever / Ministerie van Veiligheid en Justitie, om taakuitvoering (beter) te legitimeren

7. Borgen van samenwerking**7.1. Werkbezoeken / Presentaties**

- *Intern: Landelijke en regionale OSINT-, CTER- en RIK-afdelingen*
- *Extern: OM, Veiligheidsdiensten, buitenland, Europol, MMA*

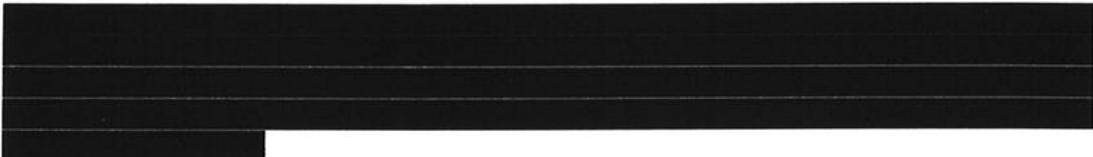
Mogelijkheden (& beperkingen) van NL IRU worden gepresenteerd aan partners; NTA/NTD wordt afgestemd op belangen van partners; Selectie van content wordt afgestemd met het OM; Deling van content wordt afgestemd met (OSINT-afdelingen), etc.

7.2. (Permanente) overlegstructuren

Waar nodig wordt afstemming van NTA geborgd in (permanente) overlegstructuren

5 Uitgangspunten en Projectvoorwaarden

5.1 Uitgangspunten en aannames

- Uitgangspunt is dat de LE in de toekomst de coördinatie behoudt over de NL IRU en, in samenwerking met regionale eenheden, de contiuniteit binnen het team waarborgt. Daarbij is cruciaal dat personeel voor langere tijd beschikbaar wordt gesteld, zonder tussentijdse wisselingen. Deze continuïteit garandeert het behoud van opgebouwde collectieve kennis en expertise.
- Uitgangspunt is dat de NTA-taak, zoals uitgevoerd door de NL IRU, een aanvulling vormt op bestaande taken van landelijke en regionale OSINT en CTER-afdelingen. De verschillende afdelingen en de NL IRU 'voeden' elkaar wederzijds met relevante content, in het kader van hun specifieke taakstelling, met inachtneming van de Wpg.
- Uitgangspunt is dat de NTA-taak door de NL IRU kan worden uitgevoerd op basis van een geschikte wettelijke grondslag en binnen geschikte wettelijke kaders. Deze worden vastgesteld in samenspraak met het Ministerie van Veiligheid & Justitie en het OM.
- 5,6
- Uitgangspunt is dat de NL IRU waar mogelijk aansluiting zoekt bij andere initiatieven op digitaliserings- en OSINT-gebied binnen de NP.

5.2 Raakvlakken met andere projecten en afdelingen

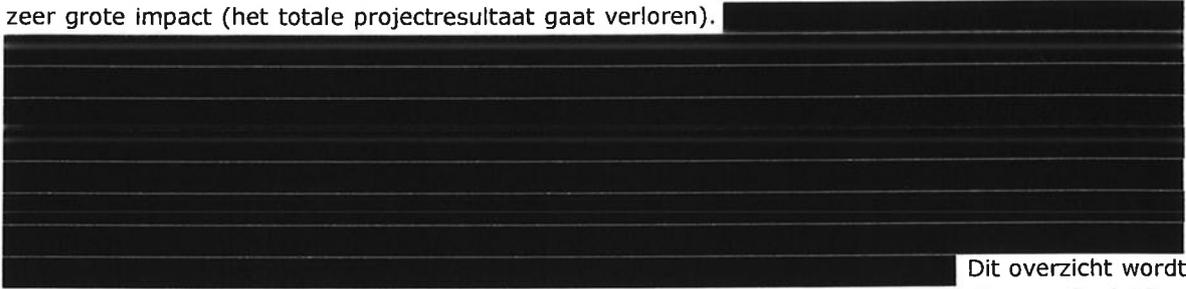
-
  - 5,6
    - Fysiek worden de teams naast elkaar gezet, zodat kennis en ervaring   kan worden gedeeld en men kan leren van elkaars expertise. 5,6
    - Bij het ontwikkelen van werkprocessen, juridische kaders en overleggrema voor de NL IRU wordt, waar mogelijk, opgetrokken met 5,6
- OSINT-afdeling van de Landelijke Eenheid en Regionale Eenheden.
  - OSINT-afdelingen van de verschillende Eenheden monitoren openbare bronnen op het internet 5,6
  - Content waarop de NTA-procedure is toegepast wordt met de OSINT afdeling van de LE gedeeld, zodat producers en verspreiders van de content kunnen worden geïdentificeerd (maatregel 29 sub b).
  - Bij het ontwikkelen van werkprocessen, juridische kaders en overleggrema voor de NL IRU wordt, waar mogelijk, opgetrokken met de OSINT-afdeling van de LE.

- Afdeling Kennis en Expertise
  - Binnen de politieorganisatie fungeert de afdeling Kennis en Expertise als kenniscentrum op het gebied van CTER. Voor zover de NL IRU online content duidt in het kader van NTA, is er overlap met deze afdeling. Duiding in het kader van (andere) strafvorderlijke beslissingen, of in het kader van bewijsvoering wordt doorverwezen naar deze afdeling.
- MMA
  - De NL IRU voert zelfstandig de NTA-taak uit. In voorkomende gevallen worden burgermeldingen die binnenkomen via Meld Misdaad Anoniem (MMA) geaccepteerd.
- EU IRU
  - Europol's *Internet Referral Unit* richt zich - in navolging van de Britse CTIRU - op de verwijdering van jihadistische content van het (openbare) internet. De EU IRU is opgericht op 1 juli 2015, na mandaat van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (besluit 12 maart 2015).
  - De EU IRU neemt ook verzoeken voor NTA in ontvangst van lidstaten die geen eigen Internet Referral Unit hebben. Daarnaast produceert de EU IRU kennisdocumenten m.b.t. (online) jihadpropaganda, en onderhoudt de EU IRU de jihadpropaganda-database 'Check the Web'. Deze kan door lidstaten geraadpleegd worden. De EU IRU kan ook verzoeken tot duiding van online jihadpropagandamateriaal van lidstaten in behandeling nemen, en kan de CTW-database 'voeden' met content die door lidstaten wordt aangeleverd.
- DLR
  - Vanuit de DLR, OM en de NCTV zijn al contacten gelegd met internet-serviceproviders. Vanuit de EU IRU zijn eveneens contacten gelegd met internet-serviceproviders. Hier bovendien specifiek in het kader van NTA.
- Programma Sociale Media
  - Doel van het landelijk programma Sociale Media is om sociale media een vast onderdeel te laten zijn binnen het politiewerk en bij te laten dragen aan het behalen van de doelstellingen van de politie.

6 Projectrisico's

In onderstaande tabel zijn de tot nu toe bekende projectrisico's aangegeven. De kans op een risico wordt aangegeven met een cijfer van 1 t/m 5, waarbij 1 een zeer kleine kans is en 5 een zeer hoge kans. De impact is een maat voor de gevolgen van het risico als het daadwerkelijk optreedt. Ook dit wordt aangegeven met een cijfer van 1 t/m 5, waarbij 1 een zeer kleine impact weergeeft en 5 een zeer grote impact (het totale projectresultaat gaat verloren).

3

Dit overzicht wordt verder uitgewerkt door een groep deskundigen en belanghebbenden binnen het project, onder leiding van de projectleider, tijdens de definitiefase. Op gezette tijden tijdens het project worden de risico's geëvalueerd en zowel de inschatting van het gewicht als de gekozen maatregelen kritisch bekeken. De eigenaar is degene die primair verantwoordelijk is voor het in de gaten houden van het risico en het inzetten van de maatregelen.

Nr	Risico	Gevolg voor projectresultaat	Kans	Impact	Gewicht (Kans x impact)	Preventieve maatregel	Tegenmaatregel na optreden	Eigenaar
Wetgeving								
1	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		DLIO/ALI
Besluitvorming								
2	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		DLIO/ALI

3

3

Nr	Risico	Gevolg voor projectresultaat	Kans	Impact	Gewicht (Kans x impact)	Preventieve maatregel	Tegenmaatregel na optreden	Eigenaar
3	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]	[Redacted]	DLIO/ALI
	Mensen							
4	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]	[Redacted]	DLIO/ALI
5	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■			DLIO/ALI

Datum: 6 juni 2016

Versie: 1.1

pagina 22

Nr	Risico	Gevolg voor projectresultaat	Kans	Impact	Gewicht (Kans x impact)	Preventieve maatregel	Tegenmaatregel na optreden	Eigenaar
6	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		[Redacted]
								3
7	[Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]		DLIO/ALI
								3
8	Faciliteiten [Redacted]	[Redacted]	■	■	■	[Redacted]	[Redacted]	DLIO/ALI
								3